

Virksomhetsplan 2013

Referanse:

Statens strålevern. Virksomhetsplan for 2013. StrålevernRapport 2013:1
Østerås: Statens strålevern, 2013.

Emneord:

Virksomhetsplan for 2013

Resymé:

Rapporten inneholder Virksomhetsplanen for 2013.

Reference:

Plan of activities in 2013. StrålevernRapport 2013:1
Østerås: Norwegian Radiation Protection Authority, 2013.
Language: Norwegian.

Key words:

Plan of activities in 2013

Abstract:

The report outlines the strategic challenges, action-plan to meet these challenges and the effects in prospect – with reference to radiation protection and emergency preparedness.

Prosjektleder: Martin Høyby, avdelingsdirektør, avdeling plan og administrasjon
Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

24 sider.

Utgitt 2012-06-21.

Opplag 250 (13-06).

Form, omslag: 07.

Trykk: 07, Oslo.

Forsidebilde: Jerry Lin/Shutterstock

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, No-1332 Østerås, Norge.

Telefon 67 16 25 00, faks 67 14 74 07.

E-post: nrpa@nrpa.no

www.nrpa.no

ISSN 0804-4910

ISSN 1891-5191 (online)

Virksomhetsplan 2013

Statens strålevern

Statens strålevern

Norwegian Radiation
Protection Authority
Østerås, 2012

Innhold

Forord	1
Nyttig bruk og godt strålevern for samfunn, menneske og miljø	2
Bevilgninger for 2013	3
Mål og prioriteringer for 2013	6
<i>HOVEDMÅL 1: Redusert stråleeksponering av mennesker og ytre miljø</i>	6
Delmål 1.1: Utslipp, risiko for utslipp og spredning av radioaktive stoff som kan forårsake helse- og miljøskade skal holdes på lavest mulig nivå.	6
Delmål 1.2: Alt radioaktivt avfall skal håndteres forsvarlig på godkjent måte	7
Delmål 1.3: Reduserte stråledoser fra mat og drikkevann	7
Delmål 1.4: Redusert eksponering fra radon	8
Delmål 1.5: Redusert eksponering fra UV- og annen ikke-ioniserende stråling og felt	9
<i>HOVEDMÅL 2: God atomsikkerhet</i>	10
<i>Delmål 2.1: Økt internasjonalt samarbeid</i>	10
<i>Delmål 2.2: Forsvarlig sikkerhet ved norske atomanlegg</i>	11
<i>HOVEDMÅL 3: Redusert eksponering fra stråling i arbeidslivet</i>	12
<i>HOVEDMÅL 4: Berettiget og optimalisert medisinsk strålebruk</i>	13
<i>Delmål 4.1: Bedre oversikt over strålebruk i diagnostikk og behandling</i>	13
<i>Delmål 4.2: Økt strålevernkompetanse i utøvende virksomheter</i>	14
<i>HOVEDMÅL 5: God atomberedskap og krisehåndteringsevne</i>	15
Delmål 5.1: Operativ krisehåndteringsevne	15
Øvrige forventninger	17
Lønnsoversikt	17
Ukeverkoversikt – ledelse, stabs- og støttefunksjoner	18
Fellestjenester	18
Plan for rapporteringen	19

Forord

Virksomhetsplanen beskriver vår planlagte innsats og ressursbruk i forhold til resultatmålene i tildelingsbrev fra HOD, UD og MD. Planen inneholder også føringer for vårt arbeid overfor øvrige oppdragsgivere herunder Forskningsrådet og EU-kommisjonen.

I tillegg til de langsiktige og planlagte innsatsområdene og prosjektene har Strålevernet også en omfattende forvaltningsvirksomhet som er hjemlet i strålevern-, atomsikkerhets- og miljølovgivningen.

Satsingsområdene – nedfelt i strategisk plan for perioden 2012-2014, er å:

- bli en tydeligere myndighet i samfunnet
- kartlegge og regulere kilder til radioaktiv forurensing og avfall
- være en pådriver for styrket strålevernkompetanse i helsesektoren
- være en pådriver for gjennomføringen av regjeringens radonstrategi
- styrke kompetanse og gjennomføringsevne i alle ledd i atomberedskapen
- være en synlig aktør i nordområdesatsingen

Strålevernet har ny organisasjon fra 2013.

Ulike akutte hendelser kan også i 2013 kreve at vi umiddelbart må sette inn ressurser. Dette gjelder også understøtting av det politiske nivå, hvor vår ”paratkompetanse” etterspørres regelmessig.

Strålevernets arbeid forutsetter nær dialog og samhandling med en rekke andre aktører i inn- og utland. Her ligger det hele tiden store utfordringer, men også betydelige resultater når vi lykkes.

Fra 2013 er Strålevernet samarbeidspartner i et Senter for fremragende forskning finansiert av NFR: Centre for Environmental Radioactivity (CERAD)

Østerås/Svanhovd/Tromsø, 28. juni 2013

Ole Harbitz
direktør

Nyttig bruk og godt strålevern for samfunn, menneske og miljø

Statens strålevern er et direktorat under Helse- og omsorgsdepartementet og Miljøverndepartementet, men også med mandat og direktoratsoppgaver for Utenriksdepartementet. Strålevernet bistår andre departement ved behov. Strålevernet er myndighet og kompetanseorgan for atomsikkerhet, all bruk av stråling, for naturlig stråling og for radioaktiv forurensning i miljøet.

Mandatet omfatter forvaltning, tilsyn, atomberedskap, rådgivning, informasjon, kvalitetssikring, overvåkning, målinger og FoU-virksomhet innen strålevern og atomsikkerhet. Strålevernet arbeider for å spre kunnskap om stråling, strålebruk og helse- eller miljømessige effekter. Arbeidet med strålevern for menneske, miljø og samfunn er betinget av ressurser, virkemidler og støttefunksjoner. Mandatet krever riktig kompetanse og effektiv saksbehandling, basert på et hensiktsmessig regelverk og kvalitetssikrede saksbehandlingsrutiner. Statens strålevernens aktiviteter er og skal baseres på vitenskapelig trygg grunn, i samsvar med og forståelse av internasjonale standarder.

Strålevernet skal bidra til reduksjon av negative effekter av eksponering av mennesker og miljø fra strålekilder:

- befolkningen i Norge skal være beskyttet mot, og ha god nok kunnskap om stråling og effekter av stråling - dette gjelder både planlagt strålebruk, i ulykkessituasjoner og annen vedvarende eksponering
- det ytre miljø skal ikke forringes av radioaktiv forurensning eller radioaktivt avfall
- ny kunnskap skal bidra til å sikre vern av helse og miljø

Statens strålevern skal være:

- åpen og aktiv formidler av virksomheten slik at alle aktiviteter er transparente, etterrettelige og sporbare
- rollebevisst og tydelig, forutsigbar, brukerorientert og parat
- kompetent slik at virksomheten er kunnskapsbasert, lyttende og er forberedt til å håndtere det som skjer innenfor Strålevernets mandat

Bevilgninger for 2013

Innledningsvis vises det til følgende budsjettinnstillinger:

- Budsjettinnst. 7 S (2012-2013) Utenriksdepartementet
- Budsjettinnst. 9 S (2012-2013) Miljøverndepartementet
- Budsjettinnst. 11 S (2012-2013) Helse- og omsorgsdepartementet
- Tileggsbevilgninger og omprioriteringer Prop. 149S

Helse- og omsorgsdepartementet og Miljøverndepartementet har på bakgrunn av Stortingets vedtak utarbeidet endelig tildelingsbrev med de økonomiske rammer som gjelder for virksomheten i 2013. Tildelingsbrevet inneholder en nærmere beskrivelse av hovedmål, prioriteringer og andre forhold av betydning for virksomheten.

Kap. 715 Statens strålevern

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2013
715	01	Driftsutgifter	76 630
715	21	Spesielle driftsutgifter	24 964
		Sum	101 594

Kap. 3715 Statens strålevern

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2013
3715	02	Diverse inntekter	21 761
3715	04	Gebyrinntekter	4 334
3715	05	Oppdragsinntekter	5 529
		Sum	31 624

Kap. 702 Beredskap¹

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2013
702	21	Spesielle driftsutgifter - atomberedskap	4 300
		Sum	4 300

¹ Statens strålevern tildeles 4,3 mill. kroner til særskilte beredskapstiltak over kap. 702, post 21, jf. Prop. 1 S(2012-2013), en trusselvurdering fra 2008, Fase II rapporten fra 2012 og erfaringer fra hendelser og øvelser, samt Strålevernets søknad av 12. desember 2012. Tildelingen skal gå til oppgradering av overvåknings-, måle- og analysekapasiteter, innsatsteam, beredskapsplanlegging, øvelser og kompetansetiltak for å vedlikeholde og utvikle beredskapen på området. Strålevernet skal herunder, i samråd med Mattilsynet, anskaffe og utteste instrument for måling av radioaktiv forurensning i mat og drikkevann og utarbeide kravspesifikasjon for senere innkjøp av flere måleinstrumenter.

Kap. 719 Annet folkehelsearbeid²

(i 1 000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2013
719	21	Driftsutgifter	1 000
		Sum	1 000

Kap. 1448 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø³

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2013
1448	01	Driftsutgifter	12 512
		Sum	12 512

² Strålevernet tildeles 1 mill. kroner over kap. 719, post 21 til oppfølging av Radonstrategien. Det forutsettes at deler av midlene benyttes til å gjennomføre pilotprosjekt i samarbeid med kommuner for å bedre mulighetene for å løse problemer i områder med ekstremt høye radonkonsentrasjoner.

³ Miljøverndepartementet vektlegger oppbygging, oppfølging, bruk og formidling av kunnskap som grunnlag for god forvaltning. De viktigste langsiktige faglige miljøutfordringene som både må ha et nasjonalt og et internasjonalt fokus, er knyttet til klima, ivaretagelse av naturens mangfold, arealbruksendringer og reduksjon av miljøgifter.

Statens stråleverns innsats på miljøområdet skal støtte opp om direktoratets virksomhet som miljødirektorat under Miljøverndepartementet. Dette omfatter både nasjonalt og internasjonalt arbeid. Det er viktig at Statens strålevern fortsetter å utvikle kunnskap innen fagområdet for å sikre en god og faglig basert forvaltning av radioaktiv forurensning og annen stråling i det ytre miljø, for eksempel gjennom deltakelse i de tematiske, faglige satsingsområdene/flaggskipene i Framsenteret, og i relevante forskningsprosjekter ved deltakelse i Senter for Framragende Forskning, forskningsprosjekter finansiert av EU og Norges forskningsråd.

I 2013 skal Statens strålevern særlig legge vekt på gjennomføring av forurensningsloven, sikre god kvalitet på behandling av søknader, kartlegge kilder til radioaktiv forurensning og videreutvikling av samarbeidet med Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) om harmonisert bruk av loven, tilsyn og sanksjoner. Strålevernet skal sikre et helhetlig forvaltningsregime for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall, med særlig vekt på å vurdere kapasitet i avfallsbehandlingssystemet. De skal i tillegg fortsatt vektlegge samarbeidet med relevante etater, berørte næringer og andre aktører og videreutvikle kunnskap og kompetanse som er nødvendig for å ivareta rollen som direktorat for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.

Statens strålevern skal bidra i oppdateringen av det faglige grunnlaget for forvaltningsplanen for Norskehavet, og delta i oppfølgingen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten og delta i arbeid i Overvåkningsgruppen og Risikogruppen. Statens strålevern skal også arbeide for å redusere utslipp av radioaktive stoffer til marint miljø slik at OSPAR-målene for 2020 kan oppfylles, og i samarbeid med nøkkelaktører i Europa bidra til å kvantifisere risikoen for skade av varige lave stråledoser fra forurensning og avfall.

For å redusere risiko for forurensning fra utenlandske kilder skal Strålevernet prioritere samarbeid med Russland, deltakelse i OSPAR, samarbeid med franske og britiske myndigheter og være i dialog med norske og andre lands myndigheter for å øke vår kunnskap og forbedre vår beredskap knyttet til transport av radioaktivt avfall og reaktordrevne fartøy i våre nære havområder. Videre skal Strålevernet overvåke utviklingen i nivåer og varighet av radioaktiv forurensning i utvalgte utmarksprodukter, delta i nasjonal miljødatasamordning og videreutvikle det norsk-russiske miljøovervåkningsprogrammet for undersøkelse av radioaktiv forurensning i havmiljøet. Dette programmet skal sees i sammenheng med det generelle miljøovervåkningsprogrammet innen rammen av det norsk-russiske havmiljø samarbeidet. Strålevernet skal i tillegg identifisere og vurdere tiltak for å begrense konsekvenser av klimaendringer på området radioaktiv forurensning.

Kap. 1410 post 21 Miljøvernforskning og miljøovervåkning

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	2013
1410	21	Miljøovervåkning og miljødata	5 019
		Sum	5 019

Kap. 118 Nordområdetiltak mv.⁴

Kap.	Post	Benevnelse	2013
118	01	Løpende oppgaver mv.	27 900
		Sum	27 900

⁴ Utenriksdepartementet vil i belastningsfullmakter for 2013 sette av midler til rådighet og pålegge Statens strålevern oppgaver på vegne av Utenriksdepartementet, jf. delmål 2.1 Økt internasjonalt samarbeid.

Driftsutgifter vil bli dekket med inntil 27,9 mill. kroner over kap. 118, post 01, som skal dekke både løpende driftsutgifter til internasjonale rådgivnings- og utviklingsoppgaver og driftsutgifter til forvaltning av tilskuddsmidler innenfor atomhandlingsplanen.

Statens strålevern skal ivareta løpende internasjonale rådgivnings- og utviklingsoppgaver for Utenriksdepartementet i tråd med Meld. St. 11 (2009-2010) *Samarbeidet med Russland om atomvirksomhet og miljø i nordområdene* samt *Regjeringens reviderte handlingsplan for atomvirksomhet og miljø i nordområdene* (atomhandlingsplanen) av 2013. Strålevernet skal i denne sammenheng videreutvikle et nært samarbeid med Russland om atomsikkerhet, og delta aktivt i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg for atomsaker. Strålevernet skal videre bl.a. i samarbeid med IAEA implementere EØS-finansierte prosjekter rettet mot å bedre sikkerheten på kjernekraftverkene og godt strålevern hos strålevernsmyndighetene. Strålevernet skal også bistå Utenriksdepartementet i det internasjonale arbeidet for å fremme atomsikkerhet, kjernefysisk trygghet, nedrustning og ikke-spredning.

I tillegg til slike løpende oppgaver vil Strålevernet fra 2013 bli delegert oppgaven å forestå forvaltning av samtlige tilskuddsmidler under atomhandlingsplanen fra Utenriksdepartementet. Årets delegering av hele tilskuddet til Strålevernet er en videreføring av Utenriksdepartementet strategi å legge ut hele tilskuddet til ytre etat. Størrelsen på tilskuddsmidlene vil fremgå av belastningsfullmakt til Statens strålevern.

Strålevernet vil få tildelt midler over kap./post 118.71.114 (Nedrustning), til videreføring av et program om verifikasjon av kjernefysisk nedrustning. Beløpet vil bli spesifisert i egen belastningsfullmakt.

Mål og prioriteringer for 2013

HOVEDMÅL 1: Redusert stråleeksponering av mennesker og ytre miljø

Ressurser avsatt i 2013

Enhet	ukeverk	kap. 715 /01	kap. 715 /21	kap. 702	kap. 719	kap. 1410	kap. 1448	kap. 118/01
Direktør/Direktørens stab								
Strålebruk	97	550						
Overvåkning og forskning	uavklart	uavklart	uavklart		0	2923		
Sikkerhet, beredskap og miljø	416	1005	120		568		3372	
Plan og administrasjon								
Samlet					568	2923	3372	

Delmål 1.1: Utslipp, risiko for utslipp og spredning av radioaktive stoff som kan forårsake helse- og miljøskade skal holdes på lavest mulig nivå.

Formålet er at en effektiv forvaltning av regelverket skal bidra til redusert eksponering av mennesker og miljø for stråling fra radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.

Statistikk (indikatorer)

- nivåer og varighet av radioaktiv forurensning i utvalgte utmarksprodukter
- samlet årlig utslipp av utvalgte radioaktive stoff fra nasjonale kilder
- nivå i miljøet av utvalgte radioaktive stoff
- hendelser ved utvalgte utenlandske kilder som kan påvirke Norge

Spesielle oppdrag

- miljøovervåkning 2012 – lage aktivitetsrapport med oppsummering av trender innen 12. april 2013
- utarbeide utkast til planverk for miljøforvaltningen ved ulykker som kan medføre radioaktiv forurensning innen 1. april 2013
- gjennomgå rekkevidden av reglene for import og eksport av radioaktivt avfall innen 1. juni 2013
- utrede grunnlag for innføring av saksbehandlingsgebyrer. Oppdraget blir spesifisert i eget brev

For øvrig vil vi

- delta i forskningsprosjekter om risiko ved eksponering av mennesker og miljø, både i EU-prosjekter og i Senter for fremragende forskning – CERAD (Centre for Environmental Radioactivity) som starter opp i 2013. Forskning innen radioøkologi, epidemiologi og risiko fra lave stråledoser skal utføres til støtte for forvaltningen.
- lede og koordinere overvåkningsprogrammer for radioaktivitet i marint og terrestrisk miljø. Vi gjennomfører feltarbeid og analyserer prøver i samarbeid med de viktigste aktørene innen miljøovervåkning i Norge.

-
- bidra i oppdateringen av det faglige grunnlaget for forvaltningsplanen for Norskehavet, og følge opp arbeidet med forvaltningsplaner for de øvrige norske havområdene
 - kreve målelaboratorier med høy kvalitet til overvåkning av radioaktivitet. Strålevernet vil i 2013 utvikle og implementere en ny laboratedatabase (LIMS). Den skal bidra til bedre kvalitet på alle laboratoriefunksjoner knyttet til prøvebehandling, måling og rapportering. Vi vil for øvrig videreutvikle vårt kvalitetssystem for alle laboratoriene
 - også i 2013 gjennomføre helkroppsmålinger på reindriftsutøvere fra Midt-Norge
 - koordinere innsamling og analyser av prøver fra utmarksprodukter som sopp og bær
 - vurdere søknader mottatt i 2012 om radioaktive utslipp før 2014.

Delmål 1.2 Alt radioaktivt avfall skal håndteres forsvarlig på godkjent måte

Målet er å sikre forsvarlig avfallsbehandling og sikker lagring av radioaktivt avfall, herunder brukt brensel og avfall fra dekommisjonering av anlegg.

Statistikk (indikatorer)

- mengde og type radioaktivt avfall som er deklart
- mengde og type avfall som er endelig deponert

Spesielle oppdrag

- utarbeide oversikt over avfallsstrømmer og om mulig trender basert på deklarasjonsskjema innen 1. juni 2013
- vurdere hvilke konsekvenser bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 16 har for håndtering av avfall innen 1. juni 2013

For øvrig vil vi

- delta i et EU-prosjekt for å etablere en metode for feltmåling av industrielt avfall med høyt innhold av naturlig radioaktivitet (metroNORM). Gode og harmoniserte målemetoder er en forutsetning for å forhindre unødig forurensning av miljøet og befolkningseksposering og dokumentere at regelverk er oppfylt
- vurdere søknader mottatt i 2012 om radioaktivt avfall før 2014.

Delmål 1.3: Reduserte stråledoser fra mat og drikkevann

Det er et mål at tilstrekkelig målekapasitet og nødvendig kompetanse på målemetoder skal bidra til reduserte stråledoser fra mat og drikkevann.

Styringsparameter

- statusoversikt over den radioaktive forurensningen i matvarer og drikkevann
- statusoversikt over forurensning i levende matproduserende dyr i forurensende områder
- oversikt over anslått varighet av forurensningssituasjonen i områder med nedfall

Statistikk

- antall rein som overskrider 1500 Bq/kg

Spesielle oppdrag

- følge opp rapporten fra Strålevernet/Mattilsynet: ”Oppdrag til Mattilsynet og Statens strålevern om å lage et forslag til strategi(er) for framtidig forvaltning av radioaktivitetsområdet på Mattilsynets fagområder”
- samarbeide med relevante myndigheter og andre etater mht. arbeidet med å redusere dosebelastningen på befolkningen fra radioaktivt forurensede næringsmidler, herunder vurdere mottiltak for å begrense forurensningen
- vurdere konsekvenser av evt. klimaendringer

For øvrig vil vi

- også i 2013 koordinere og gjennomføre overvåking av radioaktiv forurensning i utmarksbeitende dyr som ku, geit og sau. Dette for å kunne gi prognoser om forventede nivåer av Cs-137 før årets slaktesesong for å vurdere behovet for mottiltak.

Delmål 1.4: Redusert eksponering fra radon

Det er et mål at de gjennomsnittlige konsentrasjonene av radon i boliger og andre bygg reduseres vesentlig. Radonnivåene i alle typer bygninger og lokaler skal være så lave som praktisk mulig og under gitte grenseverdier for å bidra til redusert radonindusert lungekreft. Strålevernet skal legge til rette for god forvaltning av radon i skoler, barnehager og utleieboliger og bidra til økt kunnskap om særdeles radonutsatte områder og hvordan stimulere til gjennomføring av radonreduserende tiltak.

Styringsparameter

- økt kompetanse i relevante myndigheter og byggebransjen
- oversikt over den norske befolkningens eksponering for radon

Spesielle oppdrag

- bistå i Helsedirektoratets arbeid med tilsynsveiledning for kommunenes miljørettete helsevern når det gjelder nye tiltaksgrenser for radon i barnehager, skoler og utleieboliger
- utarbeide rutiner for innrapportering av måleresultater fra skoler, barnehager og utleieboliger innen juni 2013
- vurdere nivå for akseptabel gjennomsnittlig dose til befolkningen fra radon.
- vurdere om en radonsvartjeneste bør opprettes for å gi en mer effektiv veiledning innen juni 2013
- utarbeide måleprosedyrer i skoler, barnehager og utleieboliger i løpet av 2013
- utarbeide kriterier for håndheving av forsvarlighetskrav og vurdering av dispensasjonssøknader innen 2014
- utarbeide informasjons- og medieplan for radonkravene i stråvernforordningen
- arbeide for at alle standardkontrakter, både på leietakersiden og utleiersiden, skal inkludere et punkt om radon

For øvrig vil vi

- igangsette overvåking av hvordan radoneksponeringen i Norge endres over tid
- lede koordineringsgruppen for den nasjonale radonstrategien
- videre arbeid for å identifisere radonutsatte områder. Ferdigstille nye kart-fremstillinger av radonmålinger i inneluft. Samarbeid med Norges Geologiske Undersøkelser (NGU) om formidling av kunnskap om radonfare og geologiske forhold.
- bedre det faglige grunnlaget for beregning av årsmiddelkonsentrasjoner for skoler og barnehager, dette starter i 2013, avsluttes i 2014, som grunnlag for etablering av

måleprosedyrer. Støtte opp om arbeidet med å redusere radoneksponering i Ullensvang gjennom veiledning, informasjon og samarbeid med lokale aktører. I pilotprosjektet gjennomføres blant annet målinger for å evaluere effekt av gjennomførte tiltak.

- evaluere bruken av og kvaliteten på elektroniske radonmålere kontra sporfilmer
- vurdere behovet for endringer av Strålevernets radondatabase

Delmål 1.5: Redusert eksponering fra UV- og annen ikke-ioniserende stråling og felt

Målet er å forebygge negative effekter av eksponering for ikke-ioniserende kilder på befolkningens helse og ytre miljø. Det offentlige rom skal være trygt med hensyn til eksponering fra planlagt strålebruk.

Styringsparameter

- oversikt over solarievirksomheten i Norge

Statistikk

- antall meldinger av solarier i inneværende år sammenlignet med tidligere år

Spesielle oppdrag

- forberede gjennomføring betjeningskrav i solstudioer, jf. endring i strålevernforskriften per 1. januar 2014
- styrke den kommunale tilsynskompetansen på solarier, både med hensyn til kravet om 18-årsgrense og betjeningskravet
- informere om ekspertrapportens arbeid vedrørende svake høyfrekvente elektromagnetiske felt (Folkehelseinstitutt rapport 2012:3)⁵
- opprettholde målekvalitet og videreutvikle UV-varslingen

For øvrig vil vi

- etablere kurstilbud og tilrettelegge for solarieprøve som en del av forberedelsene til gjennomføring av nye krav til opplæring av personell i virksomheter som tilbyr solarium
- delta i det nyetablerte Senter for fremragende forskning med våre data fra nettverk for overvåking av naturlig UV
- utarbeide kart som viser geografisk fordelingen av UV-doser
- bidra sammen med Kreftforeningen til etablering av et undervisningsopplegg for ungdomsskoler på Vitensenteret i Sarpsborg, Inspiria, for å gi alle skolelever i fylket kunnskap om UV, helseeffekter og solvett. Vi bidrar og med vår målekompetanse i Energinettverket for naturfaglærere ved videregående og ungdomsskoler for å øke kompetansen om UV, klima og energi.
- utarbeide tilrettelagt informasjon til prioriterte målgrupper som ungdom og reiselivsbransjen

⁵ I henhold til etatsstyringsmøtet 22.mars 2013

HOVEDMÅL 2: God atomsikkerhet

Ressurser avsatt i 2013

Enhet	ukeverk	kap. 715 /01	kap. 715 /21	kap. 702	kap. 719	kap. 1410	kap. 1448	kap. 118/01
Direktør/Direktørens stab								
Strålebruk								
Overvåkning og forskning	uavklart	uavklart	uavklart					2284
Sikkerhet, beredskap og miljø	589	875	6728	468			620	16240
Plan og administrasjon								
Samlet				468			620	18524

Delmål 2.1: Økt internasjonalt samarbeid

Det internasjonale samarbeidet skal bidra til å redusere risikoen for at radioaktivt og spaltbart materiale kommer på avveier.

Atomhandlingsplanens geografiske hovedområde er Nordvest-Russland, men tar også høyde for aktiviteter i SUS-landene i tråd med Norges forpliktelser som aktør i G8s globale partnerskap. Et langsiktig samarbeid mellom Norge og Russland skal videre bidra til å sikre oppdatert kunnskap om kilder og strålerelaterte trusler, og redusere risikoen for ulykker og forurensing fra atominstallasjoner i Nordvest-Russland og bidra til å hindre radioaktivt og spaltbart materiale kommer på avveier. Videre skal samarbeidet styrke russiske forvaltnings- og tilsynsmyndigheter slik at disse møter internasjonale standarder.

Spesielle oppdrag

- bistå Helse- og omsorgsdepartementet i utforming og gjennomføring av nytt norsk - russisk helse- og sosialsamarbeidsprogram
- bistå Utenriksdepartementet med å ivareta styrevervet i IAEA i perioden 2012-2014
- Bistå Utenriksdepartementet i Nuclear Security Summit prosessen fram mot neste toppmøte i Haag i 2014.
- bistå Utenriksdepartementet i arbeidet med Ikkespredningsavtalen (NPT)
- bistå Utenriksdepartementet i det internasjonale arbeidet for å fremme atomsikkerhet, kjernefysisk trygghet, nedrustning og ikke-spredning
- ivareta ledervervet i Contact Expert Group (CEG), under IAEA 2012-2014
- ivareta ledervervet og aktiv deltagelse i International Working Forum for Regulatory Supervision of Legacy Sites (RSLs) under IAEA
- bistå i utviklingen av gruppen for radioaktive kapslete kilder (Radioactive sources working group) under IAEA
- i samråd med Utenriksdepartementet, videreutvikle konkrete prosedyrer for varslingsamarbeidet mellom Norge og Russland i henhold til Varslingsavtalen mellom de to land av 1993. En sentral målsetting er å senke terskelen for varslings av beredskapshendelser.
- videreutvikle beredskapssamarbeidet mellom Norge og Russland ved å gjennomgå ulike scenarier. Gjennomgå regional og lokal beredskap ved håndtering av slike hendelser i Nordvest-Russland, herunder som følge av transport av brukt kjernebrensel fra Andrejeva og Gremikha, samt ulykker på Kola kjernekraftverk. Gjennomgå mulighetene for gjensidig assistanse mellom Russland og Norge.
- utarbeide i henhold til internasjonale anbefalinger og i samarbeid med russiske tilsynsmyndigheter, krav og retningslinjer for strålevern, miljø og sikkerhet i prosjekter hvor Norge har særlig interesse

-
- følge opp analyser av prøver fra det felles norsk-russiske toktet i 2012 til russiske dumpsteder i Karahavet, og uavhengig konsekvensvurdering av ubåt k-27
 - forestå norsk-russisk marin miljøovervåking, utvide til å inkludere landmiljø
 - gjennomføre en konsekvensvurdering av radioaktiv forurensning av miljø, fisk og mennesker ved kronisk eksponering fra Majak-anlegget
 - følge opp prosjektarbeidet under EØS-finansieringsordningene (EEA Grants og Norway Grants) 2009-2014 og bistå HOD med å ivareta norske EØS-forpliktelser
 - forvalte, og i samarbeid med IFE, NORSAR og FFI, bidra faglig til det norsk-britiske verifikasjonsprosjektet om kjernefysisk nedrustning
 - utarbeide nye maler og veiledninger for søknader og rapporter og å bistå UD med gjennomgang av avtaler og dokumenter fra tidligere år
 - bistå Utenriksdepartementet i forbindelse med gjennomføring av felles norsk-russisk atomkommisjonsmøte

For øvrig vil vi

- bistå IAEA og ICRP i forbindelse med oppdrag i Japan grunnet Fukushima-ulykken

Delmål 2.2: Forsvarlig sikkerhet ved norske atomanlegg

Sikkerheten ved norske atomanlegg skal være forsvarlig, og risikoen for ulykker og angrep rettet mot nasjonale atomanlegg skal reduseres gjennom forebyggende arbeid nasjonalt og internasjonalt.

Styringsparameter

- avdekke avvik gjennom tilsyn

Statistikk

- antall tilsyn ved norske atomanlegg
- antall avvik som avdekkes gjennom tilsyn
- detaljert oversikt over nukleært materiale i Norge ("Safeguards")

Spesielle oppdrag

- følge opp tilsyn og forvaltning av IFEs nukleære virksomhet og rapportere status under Kjernesikkerhetskonsensjonen for dens møte i 2014.
- vurdere søknad om konsesjon og forberede innstilling til Helse- og omsorgsdepartementet for IFEs nukleære anlegg i Halden

For øvrig vil vi

- skrive rapport til neste møte under Kjernesikkerhetskonsensjonen (Convention on Nuclear Safety) samt delta på møter i denne sammenheng
- bistå NHD i vurdering av tilbydere og bistå valgt leverandør med regelverksstøtte ved utarbeidelse av KVUer for dekommisjonering og mellomlager
- se nærmere på forskrift om fysisk beskyttelse
- gi innspill til UD i forbindelse med forberedende møter (4.4, 26.6., 2.10) til neste års toppmøte Nuclear Security Summit:
- invitere IAEA til gjennomgang av fysisk sikring (IPPAS)
- følge opp overfor IFE deres undersøker om mulighet for tilbakesending av norsk høyanriket uran

- utarbeide tillatelser til alle IFEs anlegg etter f-loven
- føre tilsyn med alle IFEs anlegg og Himdalen etter atomenergiloven og forurensningsloven
- behandle årsrapport IFE.

HOVEDMÅL 3: Redusert eksponering fra stråling i arbeidslivet

Ressurser avsatt i 2013

Enhet	ukeverk	kap. 715 /01	kap. 715 /21	kap. 702	kap. 719	kap. 1410	kap. 1448	kap. 118/01
Direktør/Direktørens stab								
Strålebruk	305	2045						
Overvåkning og forskning								
Sikkerhet, beredskap og miljø								
Plan og administrasjon								
Samlet	305	2045						

Formålet er at Statens strålevern skal ha god oversikt over eksponering for stråling i arbeidslivet, overvåke trender og spesielt følge utviklingen for bestemte grupper av yrkeseksponerte. Videre skal Strålevernets forvaltning av planlagt strålebruk sikre forsvarlig strålevern for yrkeseksponerte.

Styringsparameter

- oppdatert oversikt over yrkeseksponeringen i Norge
- vurdere behov og forutsetning for yrkesdoseregister og forberede lovendring
- avdekke avvik gjennom tilsyn

Statistikk

- antall tilsyn ved norske virksomheter
- antall avvik som avdekkes gjennom tilsyn
- antall virksomheter med godkjenninger med hjemmel i strålevernforskriften
- antall yrkeseksponerte med doser som potensielt kan overstige dosegrensene

Spesielle oppdrag

- øke tilsynsvirksomheten (spesielt innenfor risikobaserte tilsyn) og prioritere tilsyn i nye virksomheter som søker om/har godkjenning iht. strålevernforskriften, dvs. der det ikke er gjennomført tilsyn tidligere
- følge opp utsatte yrkesgrupper med økt fokus på dosereduserende tiltak i virksomhetene

For øvrig vil vi

- delta i europeisk epidemiologisk studie for å kartlegge sammenheng mellom linsedoser og utvikling av strålingsindusert katarakt og forstadier til katarakt hos intervensjonskardiologer
- utføre tematilsyn ved intervensjonskardiologi med fokus på yrkeseksponering
- utarbeide veileder om helsekontroll for yrkeseksponerte i samarbeid med Arbeidstilsynet, med fokus medisinsk strålebruk
- videreutvikle elektronisk meldesystem for strålekilder
- kvalitetssikre registrerte opplysninger i forbindelse med persondosimetritjenesten for brukere innen det medisinske bruksområdet
- arrangere møter for strålevernkoordinatorer innen ulike bruksområder (forhandlere og universiteter/høyskoler) for å heve kompetansen om strålevernforskriftens krav
- implementere endret forvaltningspraksis ved nyanskaffelser av blodbestrålingsanlegg; i tråd med strålevernforskriftens krav må det anskaffes røntgenbaserte anlegg ved nyanskaffelser, og ikke tradisjonelle blodbestrålingsanlegg med radioaktive kilder.

HOVEDMÅL 4: Berettiget og optimalisert medisinsk strålebruk

Ressurser avsatt i 2013

Enhet	ukeverk	kap. 715 /01	kap. 715 /21	kap. 702	kap. 719	kap. 1410	kap. 1448	kap. 118/01
Direktør/Direktørens stab								
Strålebruk	205,5	350						
Overvåkning og forskning	uavklart	uavklart						
Sikkerhet, beredskap og miljø								
Plan og administrasjon								
Samlet								

Delmål 4.1: Bedre oversikt over strålebruk i diagnostikk og behandling

Det er et mål å bedre oversikten over strålebruk i diagnostikk og behandling og bidra til bedre meldekultur og økt bruk av avvikssystemer i helsetjenesten. Dette gjelder også private institutter/aktører, der diagnostisk strålebruk tilbys publikum.

Statistikk

- antall godkjenninger for medisinsk strålebruk
- antall tilsyn og antall avdekkende avvik
- antall uhell og uønskete hendelser innen medisinsk strålebruk meldt til Statens strålevern
- antall utførte kalibreringer ved Sekundær Standard Dosimetri Laboratorium (SSDL)

Spesielle oppdrag:

- kvalitetssikring i stråleterapi (KVIST) utvikles i tråd med til Helse- og omsorgsdepartementets nye kreftstrategi (2013 – 2017). Utvikle/revidere faglige anbefalinger i stråleterapi og gjøre revisjoner på forespørsel fra fagmiljø og i samarbeid med Helsedirektoratet.
- data over trender i stråleterapi (2001 – 2011) publisert i StrålevernRapport 2012:7 skal analyseres videre for spesifikke kreftdiagnoser. Videreutvikling av portal for rapportering av virksomhetsdata og avvik i stråleterapi, kvist.nrpa.no, og «Stråleterapimøtet» som faglige arena for nettverksbygging.
- kartlegge omfanget av desentralisering av radiologiske tjenester til kommunene som en følge av samhandlingsreformen. Utarbeide forvaltningspraksis som ivaretar en berettiget og optimalisert strålebruk i kommunene med fokus på samarbeidsavtaler med helseforetakene.
- vurdere praksis og kriterier for melding av strålerelaterte uhell og unormale hendelser i medisinsk, industriell og forskningsmessig sektor (§19) samt grenseflater mot andre myndigheters meldeordninger for uhell og unormale hendelser. Videreutvikle elektronisk meldesystem for strålekilder.

For øvrig vil vi

- utføre tematisyn med intervensjonskardiologi med fokus på pasient (berettiget og optimalisert strålebruk)
- ferdigstille tematisyn innen berettigelse med fokus på undersøkelser av friske personer (individuell helsekontroll) hos private aktører
- starte arbeidet med utvikling av teknologisk løsning for innrapportering av representative doser
- lage oversikt over frekvens og doser fra nukleærmedisin i 2012 (diagnostikk og terapi)
- gjennomføre en evaluering av Strålevernets rolle i Mammografiprogrammet og lage et forslag til videre engasjement
- delta i EU-prosjektet EPI-CT for å skaffe ny viten om kreftrisiko etter CT-undersøkelser blant barn og unge. Den norske delen av kohorten består av mer enn 40.000 barn
- være forpliktet i en avtale med Justervesenet til å være nasjonalt referanselaboratorium for måleenheter innen ioniserende stråling/radioaktivitet. Vi har forpliktet oss til å oppbevare og vedlikeholde normalene på en forsvarlig måte og vi skal ha et forsvarlig kvalitetssystem for våre kalibreringstjenester.

Delmål 4.2: Økt strålevernkompetanse i utøvende virksomheter

Det er et mål at bruk av stråling på mennesker skal være berettiget og optimalisert og skje etter faglige og kvalitetssikrede prosedyrer. Strålevernets arbeid skal bidra til økt strålevernkompetanse i utøvende virksomheter for å redusere skader og seineffekter ved medisinsk og kosmetisk strålebruk.

Styringsparameter

- gjennomført revisjonsbasert tilsyn med medisinsk strålebruk ved helseforetak

Spesielle oppdrag:

- forberede og gjennomføre en revisjon av kap. VI (Bestemmelser om medisinsk strålebruk) i strålevernforskriften i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet
- samarbeide med Kunnskapsdepartementet og utdanningsinstitusjonene for helsepersonell, for å øke nivået av strålevern i utdanningen av helsepersonell, jf. resultatene fra Kompetanseprosjektet

- tilby strålevernkoordinatorer opplæring i strålevernforskriftens krav
- gjennomføre kvalitetssikringstiltak for det nasjonale mammografiprogrammet herunder undervisning og veiledning av lokale diagnostikkfysikere og kvalitetskontrollradiografer, evaluering av ny teknologi og FoU

For øvrig vil vi

- avholde «Novembermøtet» (årlig dialogmøte mellom Strålevernet og strålevernkoordinator ved helseforetak, sykehus og private aktører)
- utføre revisjon av veiledere innen medisinsk bruk
- videreføre «Stråleterapimøtet», flerfaglig arena i stråleterapimiljø, i 2013 med tema lungekreft. delta i videreutdanning av radiologer, av teknisk personale innen nukleærmedisin og innen pediatrik røntgendiagnostikk, samt undervisning for intervensjonskardiologer og radiologer på europeisk workshop under CIRCE2013 (europeisk konferanse innen kardiovaskulær- og intervensjonsradiologi)

HOVEDMÅL 5: God atomberedskap og krisehåndteringsevne

Ressurser avsatt i 2013

Enhet	ukeverk	kap. 715 /01	kap. 715 /21	kap. 702	kap. 719	kap. 1410	kap. 1448	kap. 118/01
Direktør/Direktørens stab		10						
Strålebruk								
Overvåkning og forskning								
Sikkerhet, beredskap og miljø	301	3020		1679				323
Plan og administrasjon								
Samlet	301	3030		1679				323

Delmål 5.1: Operativ krisehåndteringsevne

Strålevernet skal, gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid raskt avdekke, varsle og bidra til bedre håndtering av situasjoner som representerer en risiko for liv, helse, miljø og andre samfunnsinteresser.

Styringsparameter

- oppdatert trusselbilde
- robuste og effektive systemer for overvåkning
- oppdaterte beredskapsplaner
- robuste og effektive systemer for varsling og melding av hendelser
- responstid ved øvelser og hendelser – fra varsling er mottatt til det er varslet videre til berørte aktører
- tidsbruk for etablering av Kriseutvalget for atomberedskaps situasjonsbilde

Resultatkrav

- 24 timers tilgjengelighet ved Strålevernets telefonvakt alle dager i året

Spesielle oppdrag

- oppgradere atomberedskapen basert på trusselvurdering, hendelser og øvelser
- gjennomføre øvelser og trening av Kriseutvalgets sekretariat
- delta i Baltisk Råds atomøvelse i 2013 i nært samarbeid med UD
- involvere Fylkesmenn og rådgivere i operativ krisehåndtering
- gi innspill til ny Kgl. Res. om atomulykkeberedskapen

For øvrig vil vi

- delta på nasjonale og nordiske øvelser rettet mot måleteknikk og beredskap
- delta i EU-prosjekter innen beredskap og krisehåndtering
- oppgradere nasjonale mobile målesystemer
- følge opp rapporten «Roller, ansvar, krisehåndtering og utfordringer i norsk atomberedskap» og bl.a. å etablere faggrupper
- videreutvikle intern krisehåndteringsevne
- gjennomføre møter og seminar for atomberedskapsorganisasjonen

Øvrige forventninger

Strålevernet skal oppfylle kravene til sikkerhetsarbeid i lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste og tilhørende forskrifter. Strålevernet skal i nært samarbeid med Helsedirektoratet vurdere behov for å peke ut objekter innenfor Strålevernet etter forskrift om objektsikkerhet, jf. sikkerhetsloven. Videre skal Strålevernet kunne håndtere krise-, katastrofe- og krigssituasjoner med utgangspunkt i egen organisasjons ansvar og ressurser. Strålevernet forutsettes å ha gode rutiner og en klar rollebevissthet i forhold til departementet, øvrige virksomheter innenfor den sentrale helse- og sosialforvaltningen, den utøvende helse- og sosialtjenesten og øvrige sektorer i de situasjoner som kan oppstå. Strålevernets lokaler skal kunne stilles til rådighet som erstatningslokaler for HOD ved en eventuell krise hvor departementet ikke har mulighet for å benytte lokaler i sentrum.

Fellesføring for 2013

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Virksomheten skal i forbindelse med årsrapporten, alternativt halvårsrapporten eller 2. tertialrapport, sende en rapport om sikkerhetstilstanden til departementet.

Lønnsoversikt

Enhet	Kap. 715 post 01	Kap. 715 post 21 og andre	Totalt
DIR - samlet	3568	268	3836
SBM	12348	12308	24656
OFO	12479	7473	19952
SBR	10835	0	10835
PoA	7457	181	7638
SAMLET	46 689	20230	66918
SAMLET (brutto)	53271	23083	76354

Ukeverkoversikt - ledelse, stabs- og støttestruktur

enhet	ledelse	stabsfunksjoner	samlet
Direktør/Direktørens stab	80	140	220
Strålebruk	120	120	240
Overvåkning og forskning	200	40	240
Sikkerhet, beredskap og miljø	200	160	360
Plan og administrasjon	40	500	540
SUM	640	960	1600

Fellestjenester

	Avsatt - kkr
Bibliotek og arkiv	890
Drift	1 450
Drift Nord-Norge	540
IKT	9 855
Kontrakter	9 765
Personalforvaltning mv	750
Strategi mv	500
Samlet	23 750

Plan for rapporteringen

Rapporter Statsbudsjettet 2013	Helse- og omsorgsdepartementet <ul style="list-style-type: none">- 13.september: Halvårsrapport per 31.august- 24.januar 2014: Statsregnskapsrapport- 07.februar 2014: Årsrapport 2013 Miljøverndepartementet <ul style="list-style-type: none">- 16.mai: Avviksrapportering per 30.april, jf. Tildelingsbrevet- 20.september/13.september: Foreløpig årsrapport/Halvårsrapport- 07.februar 2014: Årsrapport 2013 Utenriksdepartementet <ul style="list-style-type: none">- 18.mai: Avviksrapportering per 30.april, jf. Tildelingsbrevet- 31.august: Halvårsrapport- 15.februar 2014: Årsrapport 2013
Budsjettdokument Statsbudsjettet 2014	Helse- og omsorgsdepartementet <ul style="list-style-type: none">- 01.juni: Tekstinnspill vedr omtale av etat, likestilling, sektorovergripende miljøvernpolitikk- 01.juni: Tekstinnspill prop-tekst, eget kap.- 01.mai: Innspill vedr. endringer av merinntektsfullmakten Miljøverndepartementet <ul style="list-style-type: none">- 12.april: Forslag til endringer i sammensetning av forskningsmidler- 18.april: Innspill til «internpotten»- 01.mai: Innspill til presentasjon av forurensning og radioaktivt avfall- 30.mai: Innspill til rammefordelingsforslag for og innspill til proposisjonstekst- 01.oktober: Konsekvensoversikt av +/- 10 % endring av overvåkingsbevilgningen

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

StrålevernRapport 2013:1
Virksomhetsplan 2013